

Социологическо проучване сред заинтересованите страни и широката общественост

Този документ е изготвен в рамките на проект "Разработване на Планове за управление на речните басейни", приоритетна ос 1 на ОПОС 2007-2013, финансирана от ЕС чрез Кохезионния фонд и национално съфинансиране.

Консорциум Денкшат Кий Експертс е изпълнител на обществена поръчка "Косултации със заинтересованите страни по ПУРБ", в рамките на която е направено това социологическо проучване. Резултатите от него са представени с Трети междинен доклад, в изпълнение на поръчката.

Социологическото проучване е част от стратегията за достигане до широката общественост и събиране на мнението и предложенията на заинтересованите страни относно проблемите, касаещи управлението на водите и предложените в проекто-плана мерки за решаването им.

Проучването събра количествена и статистически значима информация на базата на представителна извадка за мнението на обществеността като цяло и на заинтересованите страни относно управлението на водите в четирите района на басейново управление. По-специално проучването постигна следните цели:

- Събра информация за мнението на заинтересованите страни за проблемите на водните тела в районите на басейново управление към настоящия момент
- Проучи мнението на заинтересованите страни относно разработените в проекта за ПУРБ мерки за постигане на поставените цели
- Измери мнението на заинтересованите страни относно риска от неизпълнение на залегналите в ПУРБ цели до изтичане на срока му през 2015 г.

Социологическото проучване се проведе чрез представителна стратифицирана извадка от общо 3000 ефективни интервюта, т.е., 750 ефективни интервюта за всеки от басейновите райони.

Заинтересовани страни

Извадката се базира на пълния списък със заинтересованите страни, изготвен през първия етап на този проект („Стратегия за привличане на заинтересованите страни”). Тя включи всички типове заинтересовани страни, които се обединяват в следните основни групи:

1. Държавни, областни и общински администрации
2. Водоползватели
3. Регионални инспекции, дирекции, лаборатории и др.
4. Граждански, професионални и научни сдружения, неправителствени организации

Широка общественост

Извадката за широката общественост беше генерирана на случаен принцип сред населението на всеки басейнов район. Извадката е представителна по географски и полов принцип, т.е. броят на интервютата е пропорционален на населението на всяка област.

Извадката за широката общественост беше генерирана със специален софтуер, който избира на случаен принцип телефонни номера по определените критерии.

Интервюта се проведеха по телефона. Интервюиращите бяха подбрани сред редовата анкеторска мрежа на доверен подизпълнител на консорциума, тясно специализиран в провеждането на анкети по телефона.

Разпределение на проведените интервюта

БД	Общо	Широка общественост	Заинтересовани страни
БДДР	757	651	106

Статистическа грешка

Статистическата грешка е неразделна част от всяко социологическо проучване, което се базира на извадка от населението, въпреки представителния ѝ характер. Статистическата грешка винаги съществува и положителното е, че може да бъде изчислена и взета под внимание при интерпретацията на резултатите. Тя представлява интервала, в който данните от извадката могат да варират сред населението като цяло. Например, ако 80% от респондентите в извадката са запознати с ПУРБ, а статистическата грешка е +/- 4%, то можем да твърдим с 90% сигурност, че сред населението този процент е между 76% (80% извадка – 4% статистическа грешка) и 84% (80% извадка + 4% статистическа грешка).

Статистическата грешка зависи от размера на извадката. В таблицата по-долу са представени общите стойности на статистическата грешка по басейнови дирекции и аудитории при интервал на сигурност от 90%.

БД	Широка общественост	Заинтересовани страни
БДДР	3.2%	6.1%

Разпределение на широката общественост по области

БДДР	Област	Интервюта
	Велико Търново	54
	Видин	20
	Враца	45
	Габрово	27
	Ловеч	31
	Монтана	34
	Перник	4
	Плевен	59
	Разград	29
	Русе	45
	Силистра	26
	София	54
	Шумен	7
	София (столица)	216
Общо БДДР		651

Демографски характеристики на широката общественост по басейнови дирекции

	Пол		Възраст	Работен статут			
	Мъже	Жени	Средна възраст	Работи	Безработен	Студент	Пенсионер
БДДР	45%	55%	47	61%	10%	7%	22%

		Участвали в обсъжданията на ПУРБ		Интересуват се от повече информация за проблемите и мерките в ПУРБ		Знаете ли към кого да се обърнете ако искате да получите повече информация за ПУРБ	
		Не	Да	Не	Да	Не	Да
		БДДР	ШО	-	-	45%	55%
	ЗС	60%	40%	3%	97%	3%	97%

Резултати по басейнови дирекции

Дунавски район (БДДР)

Околна среда, интерес, състояние на водите и наложителност за подобряването му
ШО и ЗС са единодушни, че е изключително важно да допринасят за опазване на околната среда. В резултат, мнозинството се интересуват силно от проблемите, свързани с водите и смятат, че е наложително да се вземат мерки за подобряване на състоянието им в страната.

Доколко според Вас е наложително да се вземат мерки за подобряване на състоянието на водите във Вашия регион? (% рейтинг 4-5 по петобална скала)	
Широка общественост	Заинтересовани страни
86%	68%

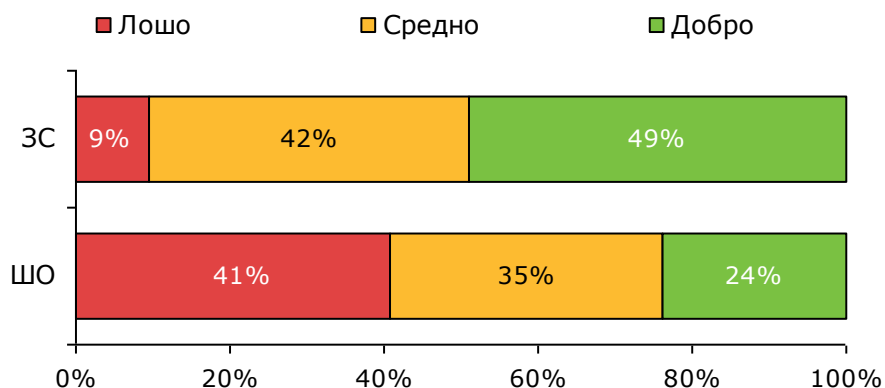
Доколко се интересувате от проблемите, свързани с водите във Вашия регион? (% рейтинг 4-5 по петобална скала)	
Широка общественост	Заинтересовани страни
70%	89%

Интересно е разминаването в оценката на ШО и ЗС относно *състоянието* на водите в техния регион. Над **40%** от ШО го определят като лошо, в сравнение с едва **9%** от ЗС. Почти половината от заинтересованите страни в БДДР смятат, че състоянието на водите в региона е добро. Разликата в мнението за състоянието на водните басейни между ШО и ЗС определя и оценката им затова доколко е наложително да се вземат

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ДУНАВСКИ РАЙОН

мерки за подобряване на състоянието им – процентът на тези, които го намират за наложително е по-висок сред ШО.

Състояние на водите в региона

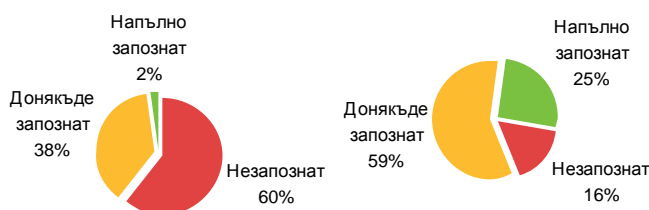
ПУРБ

Над **80%** от ЗС са чували за ПУРБ, от които обаче едва всеки 4-ти е напълно запознат със съдържанието му. Картината сред ШО е съвсем различна (макар и неизненадваща) – едва 1 от 6 човека е чувал за ПУРБ, болшинството от които изобщо не са запознати със съдържанието му. Въпреки ниската запознатост с ПУРБ, голямото мнозинство и от ШО, и от ЗС смятат, че целите, залегнали в плана силно ги засягат (след като интервюиращите им представят на кратко основната цел на ПУРБ – „опазването и възстановяването на водите в страната с програма от мерки, които да бъдат реализирани до 2015 г.”). Добрата новина е, че сред запознатите със съдържанието на ПУРБ, над **80%** и от двете аудитории го намират за адекватен за нуждите на региона им.

Чували ли сте за Плана за управление на речните басейни, изготвени от БД? (% Да)	
Широка общественост	Заинтересовани страни
17%	83%

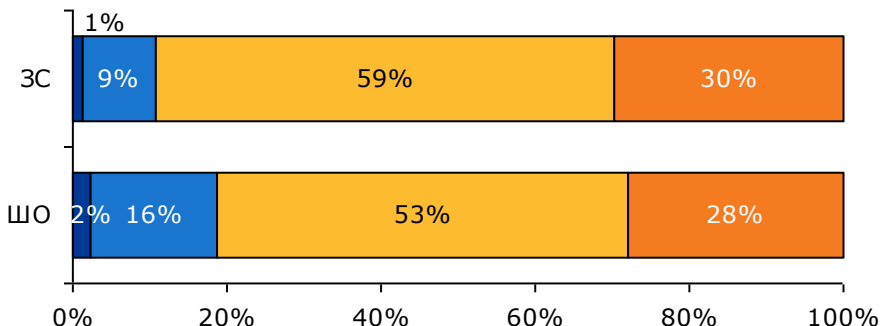
До каква степен смятате, че целта за подобряване на състоянието на водите във Вашия регион Ви засяга? (% рейтинг 4-5)	
Широка общественост	Заинтересовани страни
88%	93%

Доколко сте запознат със съдържанието му?

**Доколко намирате ПУРБ за адекватен на нуждите на региона?
(сред тези, които са запознати с ПУРБ донякъде или напълно)**

■ Напълно неадекватен ■ Сравнително неадекватен ■ Сравнително адекватен ■ Напълно адекватен

Проблемите

Заинтересованите страни и широката общественост намират повечето идентифицирани проблеми, свързани с водите за важни.

Доколко според Вас е важно да се вземат мерки за решаване на всеки един проблем? Използвайте скала от 1 до 5, където 1 е „никак не е важно”, а 5 е „много е важно”.

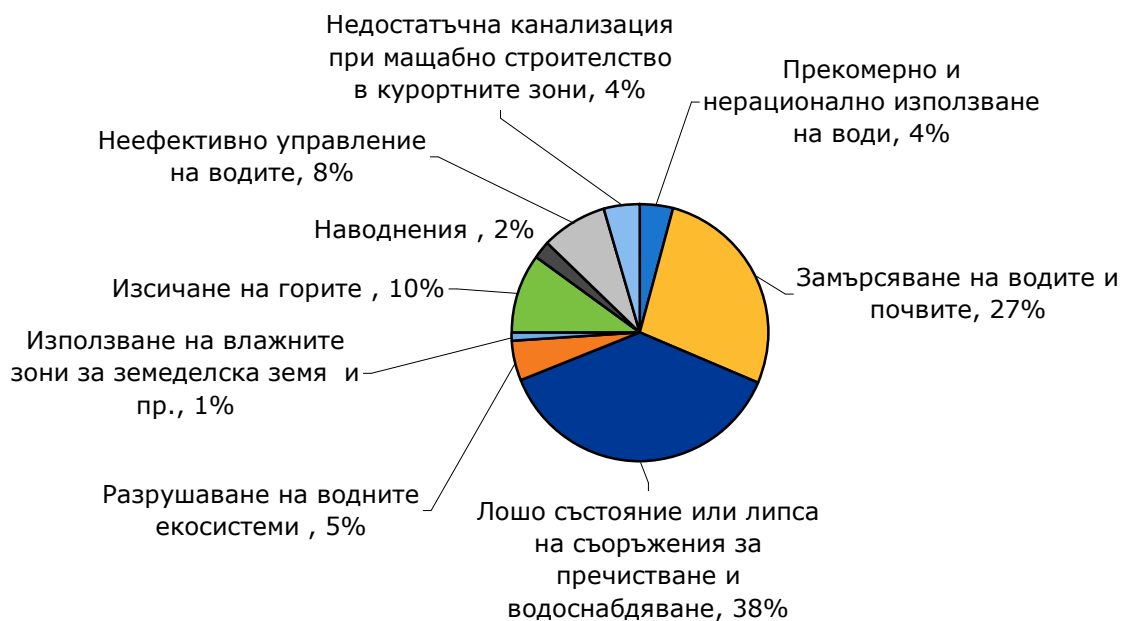

За ШО най-неотложно за решаване е *лошото състояние или липса на съоръжения за пречистване и водоснабдяване*. Следват го *замърсяване на водите и почвите*. ЗС определят за най-неотложен проблем *недостатъчната канализация при мащабно строителство в курортните зони и лошото състояние или липса на съоръжения за пречистване и водоснабдяване*.

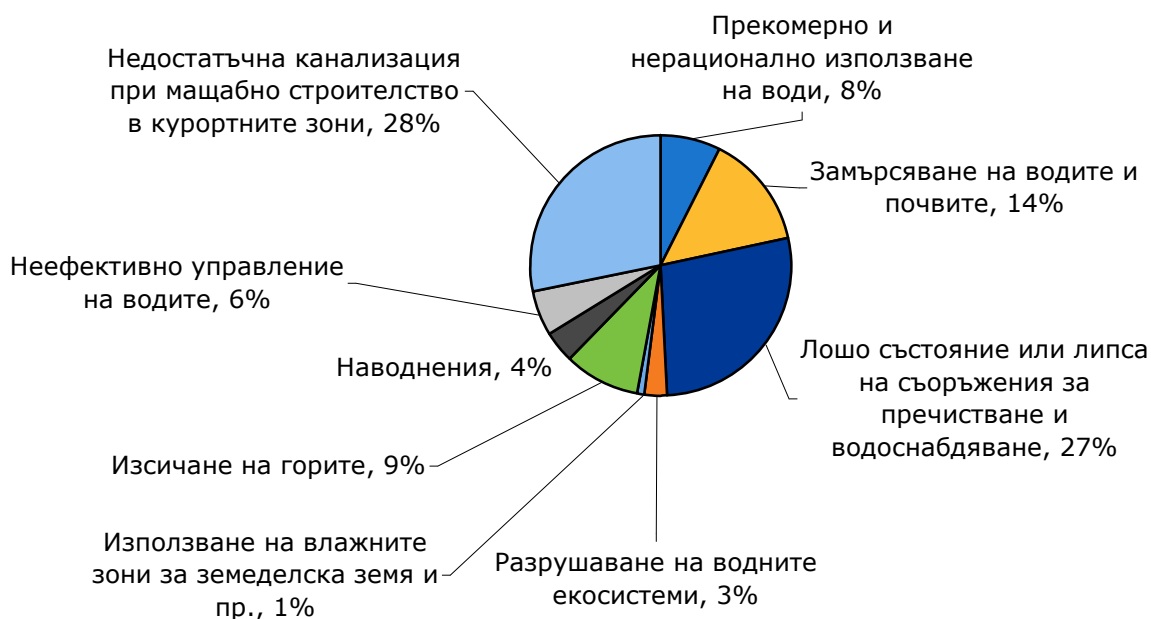
И за двете аудитории, най-малко важният проблем (макар и само относително, в сравнение с останалите изброени проблеми) е използването на влажните зони за земеделска земя.

Най-неотложен проблем за решаване във Вашия регион

Широка общественост

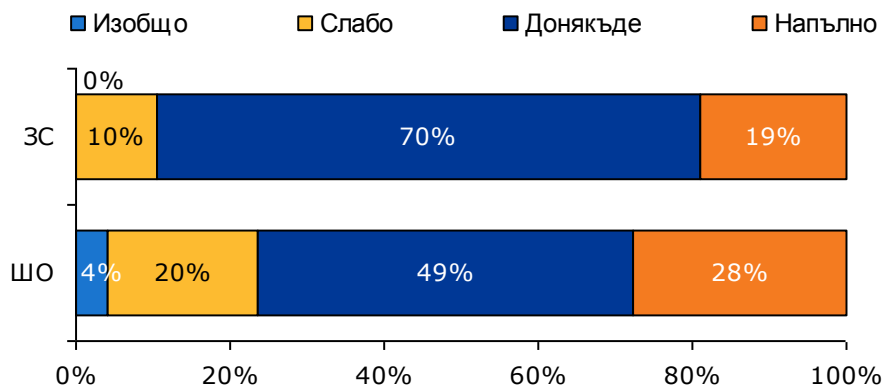

БДДР: Заинтересовани страни

Над ¾ от ШО и почти 90% от ЗС смятат, че проблемите, залегнали в ПУРБ покриват проблемите, свързани с водите в техния регион.

Доколко проблемите в ПУРБ покриват проблемите с водите в региона

Мерките

Мерките, които Басейновите дирекции идентифицираха като най-важни се определят като такива и от заинтересованите страни и широката общественост, макар и с различен интензитет.

Петте най-важни мерки според заинтересованите страни в БДДР са:

- **Водопреносните мрежи**
- **Канализации и ПСОВ**
- Забрани за изсичане на гори
- СОЗ
- **Контрол върху изхвърлянето на отпадъчни води**

Петте най-важни мерки според широката общественост в БДДР са:

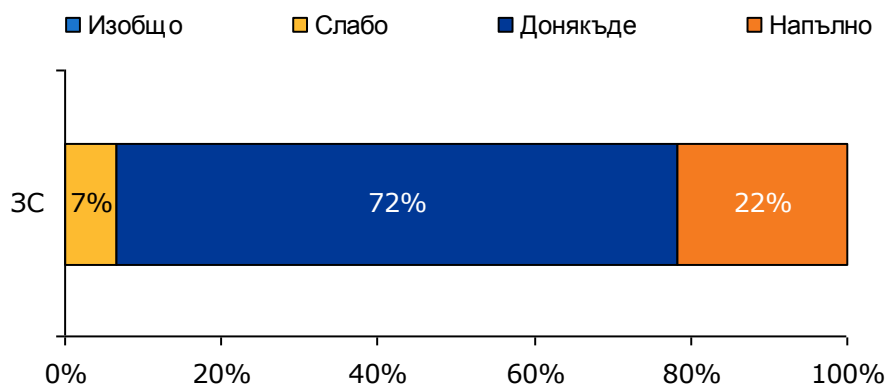
- **Контрол върху изхвърлянето на отпадъчни води**
- Поддържане на корекциите и дигите
- **Канализации и ПСОВ**
- Пречиствателни съоръжения за питейни води
- **Водопреносните мрежи**

И за двете аудитории относително най-малко важните мерки са:

- Ограничения за изграждане на ВЕЦ
- Компенсации за загуба на реколта от необработване на земята

Виж графиката по-долу за подреждането на всички мерки, включени в проучването (скала от 1 до 5, където 1 е „изобщо не си заслужава“, а 5 е „напълно си заслужава“ да се инвестират средства и усилия за въвеждане на съответната мярка).

Над **90%** от заинтересованите страни смятат, че изброените мерки покриват донякъде или изцяло основните проблеми и необходими за управлението на водите в съответния регион.

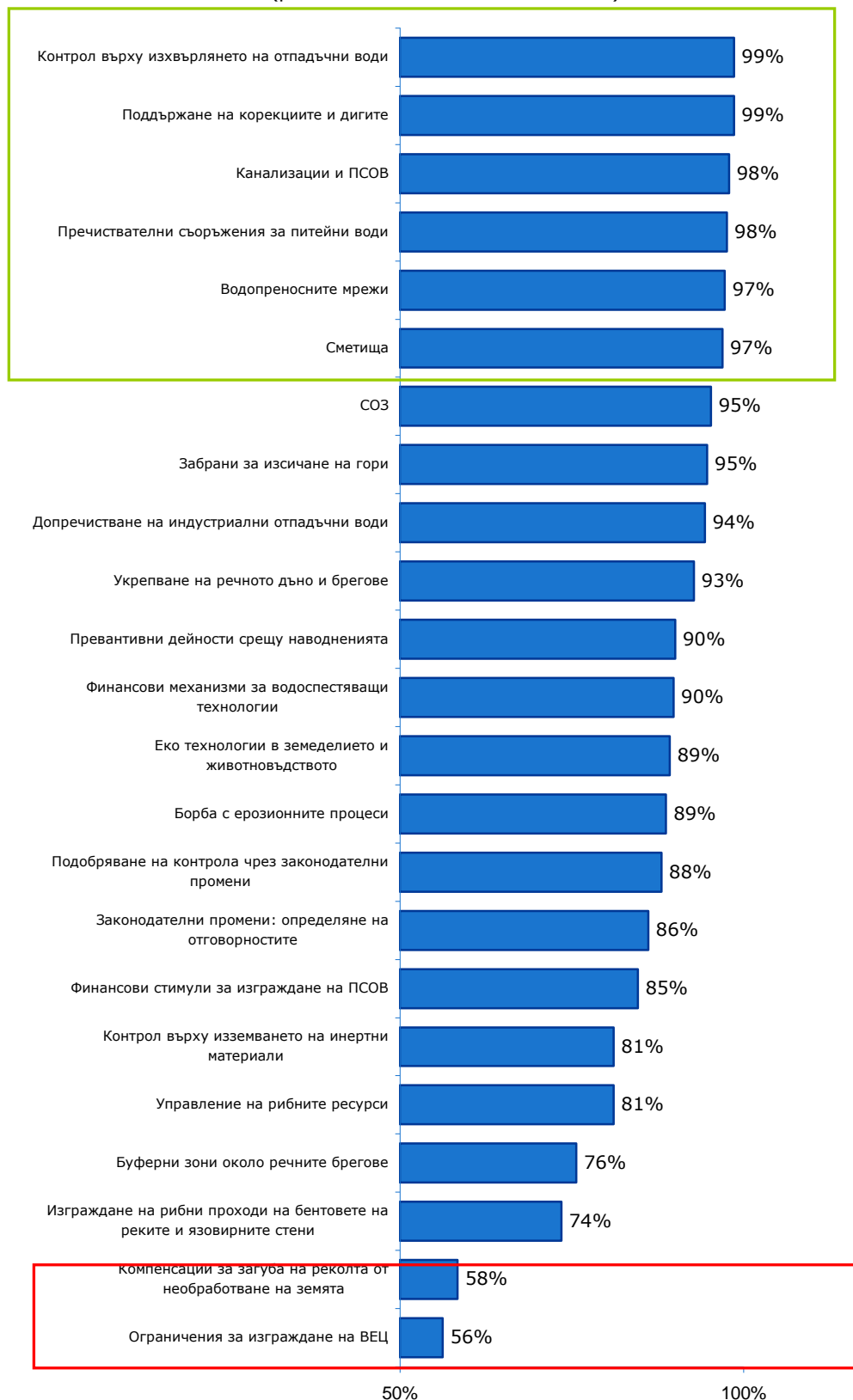

(Въпросът не е зададен към гражданите, тъй като всеки от тях е запитан и е дал отговори само за 5 мерки, които са ротирани на случаен принцип. Ротацията сред ШО се наложи, тъй като списъкът с мерките, идентифицирани от БД като приоритетни значително надхвърли размера на заложения в проекто-предложението.)

Широка общественост:

Доколко си заслужава да се инвестират средства и усилия в съответната мярка?

Мерки
(рейтинг 4-5 по петобална скала)

Риск

90% от заинтересованите страни оценяват риска от непостигане на целите на Плана за управление на речните басейни до края на периода на действието му (2015 г.) като среден или голям.

БДДР: Заинтересовани страни

